

Statusnotat: Nørrevangssletten i Birkerød - 2020

Notat til: Rudersdal Kommune

Udarbejdet af: Johanne S. Bak, Laura E. Beck, Anders N.
Michaelsen og Ronja M. Pedersen

Februar 2022

Indhold

Formål	3
Forsøgsopstilling	3
Feltbeskrivelser	5
Analyse og vurdering	10

Kolofon

Titel: Statusnotat: Nørrevangssletten i Birkerød - 2020

Udgivelsesår: 2022

Rekvirent: Rudersdal Kommune

Udarbejdet af: Johanne S. Bak, Laura E. Beck, Anders N. Michaelsen og Ronja M. Pedersen

Fotos: Natur360 og Lars Andersen (LA)

Alle fotos er fra Nørrevangssletten 2020

Forside: Udsigt over Nørrevangssletten, der grundet corona-restriktioner ikke blev afbrændt i 2020. Indsat: Violetrandet ildfugl.

Kort indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, orto_foraar, WMS-tjeneste

Stor bredpande i pomerans-høgeurt

Formål

Formålet med kontrolleret afbrænding på Nørrevangssletten i Birkerød er at vurdere praktiske, natur- og miljømæssige fordele ved denne form for pleje i forhold til det sommerhøslæt, der ellers har været foretaget på arealet siden 1990'erne.

Afbrændingen blev igangsat i foråret 2016, og der er efterfølgende brændt i foråret 2017, 2018 og 2019. I foråret 2020 blev der ikke brændt grundet corona-restriktioner, og denne afrapportering omfatter således 4 afbrændinger og 5 vækstsæsoner.

I 2016 og 2017 blev afbrændt 3 prøvefelter á 1000 m². I 2018 blev forsøgsarealet udvidet til at omfatte hele Nørrevangssletten. I alt blev der i 2018 afbrændt 26 felter, svarende til samlet 7,6 ha fordelt over arealet. I 2019 blev der afbrændt 20 felter svarende til samlet 5,4 ha fordelt over arealet. I 2020 blev forsøgsarealet udvidet til også at omfatte arealerne rundt om Langedam syd for Nørrevangssletten.

Forsøgsoptilling

2016-2019

I 2016 og 2017 blev der udlagt tre felter til forsøg med kontrolleret afbrænding samt et kontrolfelt, se kort 1. Hvert felt er ca. 25x40 m, svarende til 1000 m².

Forsøgsfelterne er afbrændt to gange, hhv. 20. april 2016 og 4. april 2017. Kontrolfeltet har henligget uden nogen form for behandling eller pleje siden høslæt i sommeren 2015.

Forsøgsarealet blev efter politisk behandling i januar 2018 udvidet fra de 3 forsøgsfelter til næsten hele Nørrevangssletten bortset fra "cirkuspladsen" og de tre beskyttede søer. Forsøgsarealet blev dermed 15 ha, med årlig afbrænding af maksimalt 2/3 af forsøgsarealet.

7,6 ha af det nye forsøgsareal fordelt på 26 felter over hele arealet blev i 2018 afbrændt i april over to dage, henholdsvis 10. og 11. april.

I 2019 blev 5,4 ha af forsøgsarealet fordelt på 20 felter afbrændt d. 29. marts. En stor del af felterne blev kun sporadisk brændt pga. mangel på brændbart materiale (førne). Manglen på førne skyldtes de foregående års afbrændinger.

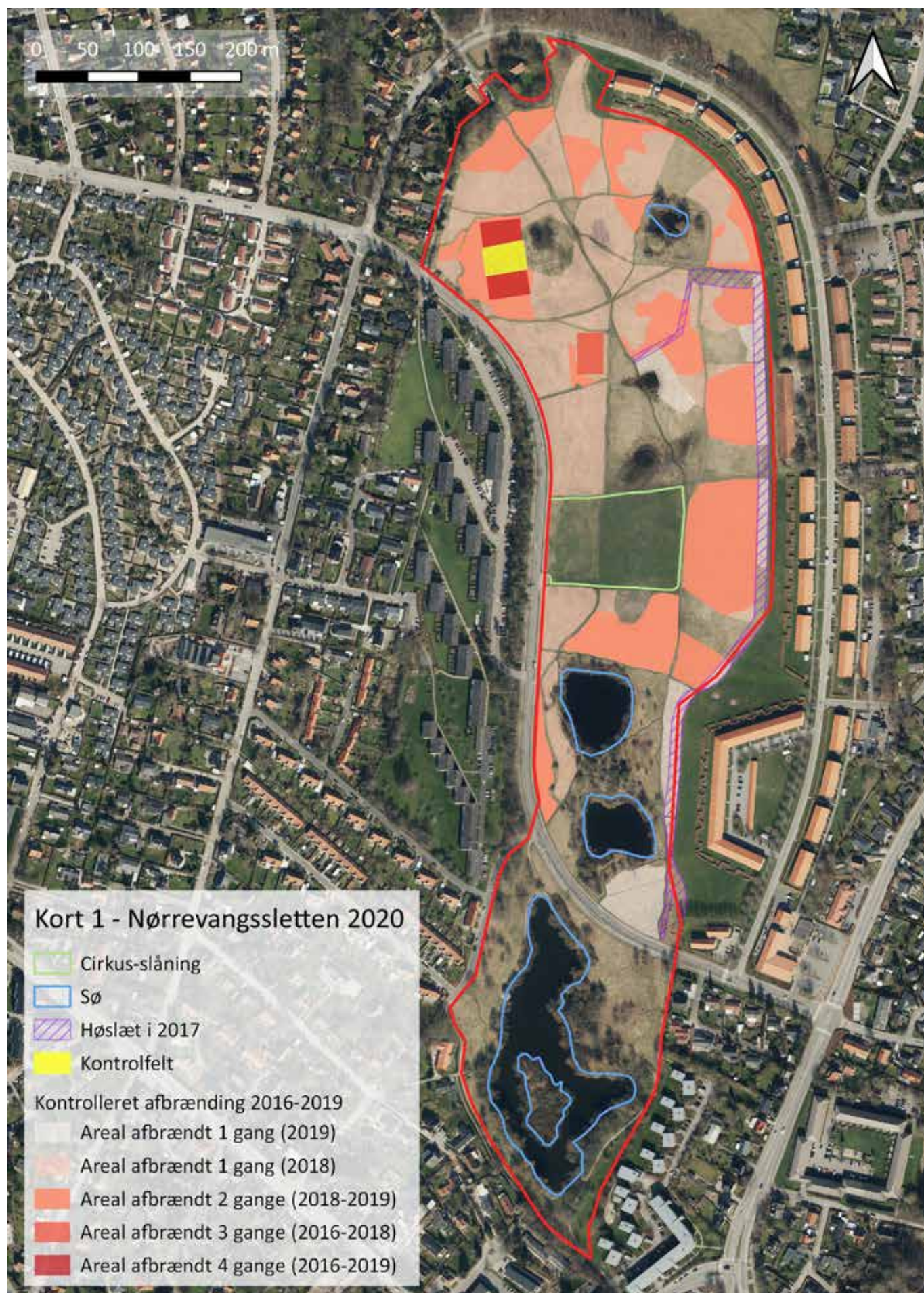
2020

Forsøgsarealet blev i den tidlige vinter 2020 udvidet til også at omfatte arealerne rundt om Langedam syd for Nørrevangssletten - i alt 18,5 ha. Grundet restriktioner i forbindelse med corona-pandemien blev der dog ikke foretaget kontrolleret afbrænding i 2020.

Natur360 har i løbet af 2020 været forbi arealet 4 gange for at fotodokumentere. Formålet med feltbesøgene var at registrere dagaktive sommerfugle og de plantearter, der fungerer som værtsplanter eller fødegrundlag for faunaen. Observationerne danner baggrund for evaluering og eventuelle justeringer af afbrændingen til foråret 2021.

Sommerfugle-entusiasterne Lars Andersen, Knud Ellegaard og John Strange Petersen har været forbi arealet d. 9/6-2020 med henblik på at registrere insekter og dagsommerfugle.

Dato	Feltregistrant
18/02-2020	Anders N. Michaelsen
09/06-2020	Lars Andersen, Knud Ellegård og John Strange Petersen
16/06-2020	Anders N. Michaelsen
18/06-2020	Anders N. Michaelsen
24/06-2020	Anders N. Michaelsen, Johanne S. Bak, Laura E. Beck og Ellis M. Pedersen

Den nordligste del af Nørrevangssletten - de tidligere afbrændte arealer fremstår med mindre ophobet førne end de ikke-afbrændte arealer.

Feltbeskrivelser

Rekognoscering d. 18. februar 2020

Nørrevangssletten fremstod ved besigtigelsen med varierende vegetationshøjde. Særligt de områder, der ikke blev afbrændt 2019 stod med synlig højt vegetationsdække og tykt førnelag. Enkelte arealer fremstod med en lavere vegetation. Generelt set var der på arealet nok brændbart materiale til at fodre ilden og afbrænding blev vurderet mulig.

Tykt førnelag bestående af vissent græs på et areal, der ikke tidligere er afbrændt

De lavestliggende arealer fremstår meget våde.

Trampestier fungerer som brandbælter, og opdeler Nørrevangssletten i mindre felter, der er praktisk anvendelige ved afbrændingen.

Fotoretning

D. 9. juni 2020 (alle fotos fra dagen)

Besøg af Lars Andersen, Knud Ellegaard og John Strange Petersen.

Ved besøget blev den fastlagte rute i den nordlige ende af arealet gået fra venstre mod højre, der blev også søgt lidt midt og syd for ruten.

Følgende arter blev fundet på besigtigelsen:

- Stor løvgræshoppe
- Rødbenet rovflue
- Almindelig krabbeedderkop
- Græs-Minér møl
- Marmoreret kløverugle

Der blev ikke observeret violetrandet ildfugl.

Der blev generelt observeret et lavere antal arter end de foregående år.

Almindelig krabbeedderkop med marmoreret kløverugle.
Foto: LA

Rødbenet rovflue.
Foto: LA

D. 16. juni 2020 (alle fotos fra dagen)

Besøg af Anders N. Michaelsen

Ved besøget blev den fastlagte rute i den nordlige ende af arealet gået.

Følgende arter blev observeret ved besigtigelsen:

- Okkergul randøje - 6 stk
- Græsrandøje - 20-25 stk
- Stor bredpande - 15 stk
- Nældens takvinge - 5 stk
- Admiral - 1 stk
- Okkergul Bladmåler - 50+ stk
- Brun Kløverugle - 20+ stk

Ingen Violetrandet Ildfugl observeret.

Generelt blev der observeret mindre bestande af muse-vikke end de foregående år, men pænt med pomerans-høgeurt i blomst partivist. Meget kantet perikon i knop og på vej op og liden klokke på vej.

Efterhånden 1-1,5 m høje egetræer gruppevist på de tørreste bakker. Også lidt opvækst af birk, pil mv.

Der blev uden held eftersøgt Skov-Gøgeurt på det tidligere fundsted.

Ved besigtigelsen blev der også observeret tårnfalk, der fangede mosegrise.

D. 18. juni 2020 (alle fotos fra dagen)

Besøg af Anders N. Michaelsen

Ved besøget blev den fastlagte rute i den nordlige ende af arealet gået.

Følgende arter blev observeret ved besigtigelsen:

- Græsrandøjer - 6 stk
- Okkergul randøje - 12 stk
- Nældens takvinge - 7 stk
- Stor bredpande - 5 stk

Ingen Violetrandet Ildfugl set.

Tårnfalkeparret fodrede deres unger i træerne ved Rundedam og redetræet.

Okkergul randøje

D. 24. juni 2020 (alle fotos fra dagen)

Besøg af Anders N. Michaelsen, Johanne S. Bak, Laura E. Beck og Ellis M. Pedersen på Nørrevangssletten

Følgende arter blev observeret ved besigtigelsen på Nørrevangssletten:

- Grøn Køllesværmer - 13 stk
- Lille Køllesværmer - 12 stk
- Græsrandøjer - 50+ stk
- Okkergul Randøje - 6 stk
- Nældens Takvinge - 4 stk
- Violetrandet Ildfugl - 1 stk
-

Selvom der generelt er forholdsvis høj vegetation på arealet, er der stadig tydelig forskel i vegetationshøjden på de arealer, der i forgangne år har været afbrændt kontra de arealer, der ikke har været afbrændt tidligere.

Flora med bl.a. Muse-Vikke, Kantet Perikon, Bugtet Kløver, Gul Snerre i begyndende blomstring. Stor Knopurt Blomstrende. Efterhånden tydeligt indslag af Alm. Hvene på de brændte områder.

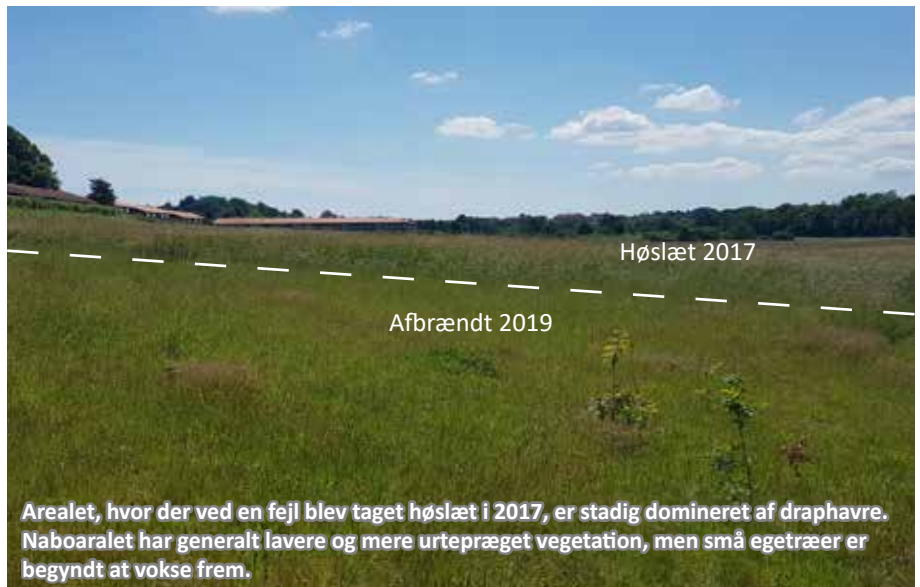

Stor bredpande på Pomerans-høgeurt

Kontrolfelt samt lavning fremstår mørkere grønt og domineret af draphavre.

Fotoretning

Arealet, hvor der ved en fejl blev taget høslæt i 2017, er stadig domineret af draphavre. Naboarealet har generelt lavere og mere urtepræget vegetation, men små egetræer er begyndt at vokse frem.

D. 24. juni 2020 (alle fotos fra dagen)

Besøg af Anders N. Michaelsen ved Langedam

Følgende arter blev observeret ved besigtigelsen på Langedam bakken ud mod Byagervej:

- Græsrandøje - 15 stk

Langedam var primært domineret af højere vegetation som fx. rævehale og draphavre. Derudover blev der registreret følgende mere værdifulde arter på arealet: Knoldet Mjødurt, Blåhat, Hulkravet Kodriver med næsten modne føkapsler, Græsbladet Fladstjerne, Bugtet Kløver, Almindelig Knopurt, Blæresmælde. For nogle af arterne blev der kun observeret få individer.

24. juni 2020
Violetrandet ildfugl på draphavre

Analyse og vurdering

Flora og vegetation

På trods af en generel højere vegetation i 2020 på alle arealer, var der som forventet fortsat forholdsvis stor forskel på de arealer der er blevet brændt i de forgangne år og de arealer der endnu ikke har været brændt. Der ses en generelt større dominans af græsser, særlig på de ikke-afbrændte arealer. Arealerne, der har været afbrændt de tidligere år var i højere grad domineret af blomstrende urter, dog med højere græsvækster og en tilbagegang i bestanden af muse-vikke, sammenlignet med sidste år.

Det lille areal som ved en fejl blev slået i sommeren 2017 adskiller sig fortsat ved at være græsdomineret af primært draphavre. Arealet blev hverken slået eller afbrændt i 2019 og draphavren trives. Ud fra dette vurderes det, at pleje i form af slåning/slæt omkring midsommer har en fremmede effekt på draphavre, og derfor ikke er en hensigtsmæssigt pleje for de bredbladede urter.

Der ses en del opvækst af eg flere steder, særligt på nogle af de tørre og tidligere brændte områder midt på Nørrevangssletten. Det er nødvendigt med en eller anden form for rydning, såfremt områderne fortsat ønskes at fremstå fri for træopvækst. Der kan på enkelte egetræer ses spor efter fejning fra sandsynligvis råbukke.

Fauna

Registreringen af dagaktive sommerfuglearter førte bl.a. til fund af de to sjældne arter, violetrandet ildfugl og lille køllesværmer. Herudover en række mere almindelige arter registreret.

Der blev dog generelt fundet færre dagsommerfugle og arter end der blev registreret de forgangne år. Der sker naturlige fluktationer i sommerfuglebestande, men det kan heller ikke udelukkes at den manglende afbrænding og mindre bestande af de blomstrende urter i år, har haft betydning for antallet af dagaktive sommerfuglearter.

Der blev ved besigtigelsen den 18. juni 2020 registreret tårnfalkepar med unger. Der blev ikke gjort observationer af vilde bier i 2020.

Grøn køllesværmer på stor knopurt

Brun kløverugle på pomeranshøgeurt

Manglende afbrænding

Ved rekognoscering d. 18. februar 2020 blev der flere steder fundet højt vegetationsdække og et tykt førnelag. Det blev derfor vurderet, at der ville være gode forudsætninger for afbrænding af flere områder i 2020, særligt på de områder der ikke blev afbrændt i 2019.

På grund af regler i forbindelse med corona-pandemien, blev der dog ikke foretaget afbrænding i 2020. Nørrevangssletten har derfor haft større mængde førne generelt på arealet, end i de foregående år.

Andre faktorer

Sommeren 2020 var normal efter danske standarder, men med et meget regnfuldt efterår og en oktober måned, der blev årets vådeste måned. Store mængder nedbør kan forårsage, at højt græs lægger sig ned, hvilket gør tørringsprocessen længere og mere besværlig. Dette kan medføre at afbrændingen i den kommende 2021 sæson bliver besværliggjort.

Overvågning og formidling

Der blev ikke gennemført en udvidet biologisk overvågning i 2020 som i 2019.

For at hjælpe indvandringen af vilde bier anbefales det at opsætte bihoteller og anlægge mere dødt ved i nærheden af føderessourcerne. Dette kan samtidig bidrage positivt til formidlingen af de vilde bier i området.

